

FOAIA DIECEZANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. române a Caransebeșului

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ APARE DUMINICA ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane
 „ „ „ pe 1/2 de an 5 cor.
 „ România și străinătate pe an 14 frc.
 „ „ „ „ pe 1/2 an 7 „

Manuscrisurile să adresează la redacțiunea
 „Foaia Diecezană“ iar banii de prenumără-
 țune și inserțiuni la Administrațiunea Tipo-
 grafiei și Bibliotecii diecezane în Caransebeș
 Telefon Nr. 30.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse,
 edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin
 până la 150 de cuvinte 7-50 cor., până la 200
 de cuvinte 10 cor., de aci în sus 12 cor.

Pavel, apostolul neamurilor

ca „învățăcel al lui Cristos“.

(După A. Worlitscheck) de preotul **Sinesiu Bistreanu**,
 (Sfârșit)

Sf. apostol Pavel, carele după Damasc nu voește a mai cunoaște pe altcineva decât pe Isus, se dovedește a fi între tovarășii săi cel mai mare și adânc cunoscător al lui Cristos. Pentru aceea totuș nu-l putem considera compunătorul sau autorul „cristologiei“ sau vieții lui Cristos, că nici n'a creat-o el și nici n'a descoperit-o. N'a putut-o face ori n'a voit-o, El însă aflând-o în germene, așa a primit-o după-cum ne-o și spune adeseori.

Apostolul Pavel însă a dat formă solidă materialului primit despre Cristos și adunând petricelele prețioase ale ideii unui Cristos, le-a ciselat și pus la loc. Da, sămânța de azi a adevărului profesat de Cristos, dânsul mai ales a sămănat-o și ca un netezitor de cale și eruător al adevărului a dezvoltat ideia lui Cristos și a prelucrat-o cu sistem.

Și aci zace meritul său nemuritor; iar noi cucerindu-ne lui, îi așternem la picioare cununa nemuririi ca o perpetuă recunoștință, căci prin dânsul am devenit moștenitorii resfățați ai acestui bogat lăsământ.

Noi ne putem considera ca niște urmași pitici ai acestui gigante înaintelucrător, sântem ca liliputanii spirituali ce atârnam pe spatele acestui urieș. Întreaga noastră teologie, catehismul nostru, precum și cărțile de rugăciune le avem toate împrumutate din secerișul bogat al agrului său. El este și va fi pentru toate timpurile supremul conducător cătră Isus, genialul cunoscător și învățător mare.

3. Și e mai mult! Căci pentru dânsul nu e Cristos obiect de speculație, nici o mărime simplă a istoriei, ci este o mărime a vieții.

Cristos nu e pentru Pavel apostolul un conținut al gândirii, ci un conținut al vieții, el nu e numai un învățător al legii și evangheliei

lui Cristos, ci poartă în sine pe Cristos. Pentru dânsul nu e Cristos o avere sau proprietate, ci pâinea de toate zilele, gândirea vieții și puterea de viață; așa că întreaga-i viață este „centrul lui Isus“.

D'aceia a și formulat el clasică și cunoscută sentență: „Vețuesc și eu, dar nu eu; ci Cristos vețuește întru mine“ (Gal. 2, 20).

„Nu vețuesc eu“ — așa că nu-s mai mult eu acel eu, ci altul mie superior a venit asupra-mi și m'a înlocuit. Așa să vede, că a respins pe eul meu și pe mine m'a primit și străformat întru sine. Da! „Nu vețuesc eu!“

„Cristos vețuește în mine“. Vețuește? Nu numai lăcuește în mine precum cel vecinic lăcuește în biserică; și nu numai vorbește din mine și pentru mine, cum odinioară vorbea din profeti. Apoi nici nu lucră prin mine ca prin un instrument servil al său, ci vețuește în mine ca o putere conducătoare a ființei mele, ca o viață pururea stăruitoare, silitoare și creatoare. Întocmai sucului celui roșu ce-mi inundă vânele până'n sfârșit, așa și Cristos vețuește în mine.

„Întru mine!“ Nu asupra-mi ca un stăpân temut, care ar intenționa a pune cătușe grele libertății mele; nici pelângă mine ca un prieten iubit, cu carele să pornesc în lume mână'n mână; nici naintea mea ca un conducător, căruia să-i urmez șovăind. Întru mine, în intimă convețuire și unitate cu mine; așa precum sufletul îmi cucerește întreaga ființă și mi-o susține. Deci, nu vețuesc eu, ci Cristos vețuește întru mine!

Și tot acest adevăr îl repetează în diferite citate ale sale, ca: „Cristos e viața mea“ (Fil. 1, 21). ori: „Eu sânt cucerit prin Cristos“ (Fil. 3, 12).

Apostolului îi place a se considera cu Cristos într'un gând și un duh, căci pătimește cu Cristos împreună, așa că patimile lui Cristos sânt și ale sale, și are multă afecțiune pentru pasiunile lui Cristos (II. Cor. 5. Rom. 8, 7.

Fil. 3, 10). A murit deodată cu Cristos (Rom. 6, 3) și tot cu dânsul s'a răstâgnit. (Gal. 2, 10). Cu Cristos s'a înmormântat (Rom. 6, 4) Cu Cristos a devenit moștenitor mării Părintelui ceresc (Rom. 8, 17). Totul cu Cristos!

Și se știe încununat cu Cristos prin iubirea fără seamăn, dupăcum însuși scrie la Romani (8, 35) iubind prin emoționatoarele cuvinte; „Cine ne va despărți de iubirea lui Cristos? Lipsese, frica, foamea, golătatea, primejdia ori sabia? Eu sânt sigur. că nici moartea și nici viața, ori îngerii sau domniile, puterile ori cele prezinte, ori cele viitoare, nici înălțimile și nici prăpastiile nu ne va putea despărți de iubirea lui Dumnezeu, și acesta-i în Cristos, Domnul nostru“.

Apostolul Pavel în Cristos, Cristos în apostolul Pavel, aceasta-i conținutul vieții apostolului; iar aceasta nu să poate mai elocuent descrie decât cum zicea odinioară un scriitor bisericesc: „Sf. ap. Pavel e un tăciune aprins, carele arde în Cristos; e o fortună în care Cristos își dovedește forța; o carte scrisă și pe dinlăuntru și pe dinafară despre viața și minunile lui Cristos; o inimă, care numai pentru Cristos a pulzat“.

Și pe cât era apostolul de mare ca cunoscător al lui Cristos și învățaturii lui, tot atât de mare, ba poate mai mare ca purtător al lui Cristos; iar dacă am voi să susținem despre cineva, că a vețuit în Cristos, atunci numai despre dânsul am pute-o exprima, căci: „Nu vețuesc eu, ci Cristos vețuește întru mine“.

4. Viața lui Cristos. Aici vom fi atenți și întrebăm: Oare apostolul Pavel n'ar putea să ne fie aci ca un prototip și povățuitor? Oare viața lui Cristos nu s'ar potrivi cu viața noastră? Căci de o vreme să vorbește și scrie mult despre viața religioasă a omenimei, și știm că tema e o ocupație predilectă a unor contemporani scriitori și îi dau deosebite înțelesuri. Pentru că lor le convine a susținea noțiunea aceasta ca o intimitate și voință liberă și independentă, ca ceva individual și intim între Dumnezeu și omul Dumnezeu, dar separat și descompus de celelalte fapte externe ale descoperirii dumnezeiești, precum și de realitatea istorică a oricărei autorități religioase.

Viața lui Cristos în acest senz, după principiile și temeiul religiei noastre, n'o putem accepta, și nici chiar autoritatea apostolului n'ajunge, deși el își preamăria pe învățătorul său prin credința produsă de minunea dumnezească, care odinioară ne vorbea prin profeți și mai apoi prin Fiul său (Evr. 1, 1—2) și deosebit intona: „Credința provine din auzite și cele auzite din cuvintele lui Cristos“ (Rom. 10, 17).

În fine e oare necesar, ca viața religioasă să ne-o alcătuim noi numai în acest senz? Oare

n'ar putea subversa un alt înțeles mai bun, primitiv și adevărat creștinesc?

Ce înseamnă a vețui? Un eveniment, o faptă, un adevăr, care cu întreg conținutul său să aibă înrăurintă asupra omului, să-i deschidă porțile sufletului, ca așa să străbată până'n suflet. Și acolo să-l prelucre, asemeneze, și apoi cucerit astfel, să vorbească ca apostolul; da, să fie stăpânit de acesta.

Sântem pe un munte singuratic și martori oculari ai răsăritului de soare, și acolo sorbim cu toate senzurile noastre în internul sufletului acea privesc marea ce ne oferă natura, așa că ne desfințăm sufletește într'ansa. Și atunci să întâmplă schimbul între suflet și soare, căci dela soare să transpune imaginația în suflet, ca apoi iarăș să reîntoarcă din suflet spre soare-răsare. Și prin suflet fulgeră o licărire de lumină, care s'ar părea că derivă din soare; iar sufletul par'că avea ar câștiga aripi, și atunci zicem, că am vețuit ceva extraordinar. Ori de ne urcăm în strântele camere ale acoperișelor de case, sau ne-am pogori în umedele lăcuințe suterane, cari vădesc sărăcia omului, și acolo fiind ne privim ochi în ochi, inimă spre inimă; sau de ne-am transpune în poziția acelor, imprimându-ne simțimentele și starea lor morală, așa ca să ștergem eul nostru și să ne dăm uitării pe noi înșine și să consimțim cu dânsii, sau să suportăm dimpreună durerea, sau să plângem cu dânsii: atunci atâta ne cucerește mizeria, inima ni să strânge și cutremură, încât înșine am sta în acea sărăcie neagră.... și atunci am vețuit.

O vețuire în acest înțeles voește să ne dea credința creștină, care nu-i doară o manta aruncată pe umere și nici ca o etichetă aninată sau cleită pe ceva; orică s'ar potrivi cu o regulă învățată de rostul, cum ar fi o formulă matematică sau de chemie, ce cu sila am priceput-o.

Credința noastră nu e o știință moartă despre Cristos, nici o idee sau malversație, nici o noțiune curat de recunoaștere a lui Cristos, a persoanei sale și a învățaturii sale; căci credința creștină are să ne cucerească până'n ultima rațiune a finții noastre; ea trebuie să fie asemenea sucului ce circulă de sus în jos în vine, și cucerește întreagă viața noastră.

Avem s'o sorbim până'n fine, când apoi ni să zice: „Nu vețuesc eu, ci Cristos vețuește în mine!“

Aci e totul și astfel o tâlcuește însuși Cristos, espunând-o ca motiv al religiei:

„Împărăția lui Dumnezeu este întru voi“ (Luca 17, 21). „Împărăția lui Dumnezeu e ca aluatul“ (Mat. 13, 33) ce dospesce, crește și pornește pân'ce n'a străbătut și'n cel mai neînsămnat atom, în celulele cele mai micute. În-

părăția lui Dumnezeu e asemenea scânteii ce a căzut pe pământ, căci a venit să pună foc; „iar ce voesc alta decât să ardă“ (Luca 12, 49). Și între elementele naturii nimic nu e atât de nesățios ca focul. „Iar cuvântul ce vi l-am spus e asemenea focului lacom, e duh și viață“ (Ioan 6, 64). O viață vie și niciodată staționară!

Acest apostol al neamurilor ne desfășură deci în liniamente generale ceea ce a vădit, și prin expunerea sa dovedește, că este adevărat învățacel al lui Cristos, iar ca să ajungă om la acest rezultat, e necesară minuțioasa aprofundare a vieții lui Cristos, a-i erua spiritul și voința.

Celce cunoaște și descrie astfel viața lui Cristos e adevăratul promovător al creștinizmului. „Cine mă vede pe mine și pe Tatăl meu vede!“ Și tot astfel să rostească orice creștin: „Cine pe mine mă vede, vede pe Cristos!“ -- „Nu vețuesc eu, ci Cristos vețuește întru mine!“

Vețuim în creștinism, Cristos întru noi și noi în Cristos; căci a vețui în creștinism este tot atât cât a fi fericit, și pe lumea asta nu e altă mântuire și nici un alt nume sub cer, ce să dă omului spre a fi fericit, decât numele lui Isus în creștinism.

Var, 1.14 Octomvrie 1914.

Testamentul regelui Carol.

Testamentul meu, scris și iscălit de propria mea mână la 14.26 Februarie 1899 în Capitala mea București.

Testamentul meu scris de mine în luna lui Februarie 1899 pentru a fi publicat prin Monitor, după moartea mea, cu rugămintea, ca ultima mea voință și dorință să fie urmată tocmai cum le-am descris aci de propria mea mână, fiind încă voinic și sănătos.

Având aproape 60 ani, privesc ca o datorie, ca să mă hotărâsc a lua cele din urmă dispoziții. Alcătuind acest testament, gândesc înainte de toate la iubitul meu popor, pentru care inima mea a bătut neincetat și care a avut deplină încredere în mine. Viața mea era așa strâns legată de această de D-zeu binecuvântată Țară, că doresc să îi las, și după moartea mea, dovezi vădite de adâncă simpatie și de viul interes, pe care l-am avut pentru dânsa.

Zi și noapte m'am gândit la fericirea României, care a ajuns să ocupe acuma a poziție vrednică între Statele europene; m'am silit ca simțământul religios să fie ridicat și dezvoltat în toate straturile societății și ca fiecare să îplinească datoria sa, având ca țintă numai interesele Statului.

Cu toate greutățile pe cari le-am întâlnit; cu toate bănuelile cari s'au ridicat mai ales la începutul Domniei mele în contra mea, expunându-mă la atacurile cele mai violente, am pășit fără frică și fără șovăire, înainte pe calea dreaptă, având nemărginită încredere în D-zeu și în bunul simț al credinciosului meu popor. Înconjurat și sprijinit de fruntașii Țării, pentru cari am avut totdeauna o adâncă recunoștință și o vie afecțiune, am reușit să ridic, la gurile Dunărei și pe Marea Neagră, un Stat

înzestrat cu o bună armată și cu toate mijloacele spre a putea menține frumoasa sa poziție și realiza odată înaltele sale aspirațiuni.

Succesorul meu la tron primește o moștenire, de care el va fi mândru și pe care el o va cărmui, am toată speranța, în spiritul meu, călăuzit fiind de deviza:

„Tot pentru țară,
Nimic pentru mine!“

Mulțumesc din suflet tuturor, cari au lucrat cu mine și cari m'au servit cu credință iert aceloră, cari au vorbit în contra mea, căutând a mă calomnia sau a arunca îndoeli asupra bunelor mele intențiuni. Trimitând tuturor o ultimă salutare plină de dragoste, rog ca și generațiile viitoare să-și amintească, din când în când, de acela care s'a închinat cu tot sufletul iubitului său popor în mijlocul căruia el s'a găsit așa de fericit. Pronia cerească a voit ca să sfârșesc bogata mea viață, și mor cu deviza mea, care strălucește în armele României:

„Nihil sine Deo!“

Doresc a fi îmbrăcat în uniforma de general (mică ținută, cum am purtat-o în toate zilele, cu decorațiile de război și numai Steaua României și Crucea de Hohenzollern pe piept). Am rămas credincios religiei mele, însă am avut și o deosebită dragoste pentru biserica răsăriteană, în care scumpa mea fiică Maria era botezată. Binecuvântarea corpului meu să va face de un preot catolic, însă doresc ca clerul dela amândouă bisericile să facă rugăciuni la sicriul meu, care trebuie să fie foarte simplu. Corpul meu va fi espus în sala Tronului, înconjurat de flori și de verdeață. Rog foarte mult să nu fie cununii, afară de câteva flori naturale, și acestea când înmormântarea mea va fi în lunile florilor, altminterlea vor fi numai ramuri de brazi. Coroana de oțel, făurită dintr'un tun luat pe câmpul de luptă și stropit cu sângele vitejilor mei ostași, trebuie să fie depusă lângă mine, purtată până la cel din urmă locaș al meu și readusă apoi la palat. Sicriul meu închis va fi pus pe afetul unui tun biruit (dacă să poate) la Plevna și tras de 6 cai din grajdurile mele, fără vâluri negre.

Toate steagurile, cari au fălăit pe câmpiile de bătaie, vor fi purtate înaintea și în urma sicriului meu, ca semn, că scumpa mea armată a jurat credință steagului său și șefului său suprem, care, prin voința lui Dumnezeu, nu mai este în mijlocul credincioșilor săi ostași. Tunurile vor bubui din toate forturile din București, Focșani și Galați, ridicate de mine ca un scut puternic a vetrei strămoșești în timpuri de grele încercări, de care Cerul să păzească Țara.

Trimit armatei mele, pe care am îngrijit-o cu dragoste și cărei i-am închinat toată inima, cea din urmă salutare, rugând-o a-mi păstra o amintire caldă.

Doresc, ca corpul meu să fie îngropat lângă biserica Curtei de Argeș, reclădită de mine, și care poate deveni mormântul dinastiei române, însă când Capitala regatului va cerea cenușele mele să rămână în mijlocul iubiților mei Bucureșteni, atunci înmormântarea la Curtea de Argeș va fi provizorie, până ce să va clădi un Mausoleu pe o înălțime împrejurul orașului, unde să poate deschide un bulevard (mă gândesc la înălțimea, înainte de biserica Căramidari, unde să găsește astăzi un pavilion al institutului geografic militar).

Recomand pe regina Elisabeta poporului meu, sigur fiind, că toți Românii vor înconjura cu dragoste și credință pe prea iubita mea soție. Am hotărât, ca regina Elisabeta să se folosească, cât ea va trăi, de toate veniturile moșiilor Broșteni, Sinaia-Predcal și Monastirea, care dau împreună o sumă de patru sute mii lei cel puțin; în cazul, că veniturile vor scădea sub suma aci indicată, atunci succesorul meu va complecta ce lipsește.

Sper, că apartamentele din palatul regal dela București, ocupate astăzi de regina, vor rămânea la dispoziția sa. Castelul Peleş îl hotărăsc ca rezidență de vară pentru mult iubită mea soție. Întreținerea acestei rezidențe este în sarcina succesurului meu, căruia las moștenire Castelul împreună cu întreaga moșie Sinaia-Predeal cu toate clădirile și stabilimentele. Moșia mea Broșteni din județul Suceava revine ascmenea viitorului rege al României din casa de Hohenzollern. Moșia mea Monastirea din județul Ilfov va deveni proprietatea strănepotului și finului meu, principele Carol al României, în ziua majorității sale; din veniturile acestei moșii însă nu să poate dispune înainte de moartea reginei Elisabeta. Moșia mea Slobozia-Zorleni din județul Tutova, cumpărată din moștenirea mea părintească, am destinat-o printr'un act deosebit iubitului meu nepot, principele Carol de Hohenzollern; — orfelinatul agricol „Ferdinand“ va rămânea neatins pe moșie întreținut de viitorul rege al României.

Casele și terenurile mele împrejurul Palatului Capitalei trec în posesiunea viitorului rege al României.

Galeria mea de tablouri, tocmai cum e descrisă în catalogul ilustrat al bibliotecarului meu Bachelin, va rămânea pentru totdeauna și deaîntregul în țară, ca proprietate a Coroanei României.

Succesorul meu (principele Ferdinand al României) va plăti din economiile mele un milion de lei ca dar din partea mea reginei Elisabeta, care poate dispune de această sumă cum ea va voi. Dăruiesc asemenea șase sute de mii lei nepoatei mele, principesei Maria a României, rugând totdeauna ca viitoarea regina să combată luxul, care aduce, prin cheltuielile nemăsurate, atâtea nenorociri în familie.

Hotărăsc ca zestre pentru strănepoata mea, principesa Elisabeta a României, opt sute mii lei; această sumă va fi depusă în fondurile Statului român la Cassa de Depuneri din București și nu poate fi atinsă (nici chiar dobânzile) până la căsătoria sau vârsta de 21 ani ai tinerei principese.

Prin o bună gospodărie și o severă rânduială în cheltueli, fără a mișcora numărtoarele ajutoare, cerute din toate părțile, averea mea a crescut din an în an, veniturile Domeniului Coroanei au contribuit, mai ales, la creștere, mulțumită unei administrații foarte bune și prevăzătoare a dlui Kalinderu, care s'a închinat, cu un devotament nemărginit, acestei instituțiuni, devenită așa de folositoare pentru țară întreagă; asemenea credinciosului mei secretar L. Basset, care a condus trebile mele cu atâta circumspecție, că pot dispune astăzi de sume însemnate în folosul scumpei mele României și pentru binefaceri.

Am hotărât dar o sumă de douăsprezece milioane lei pentru diferite așazăminte, noi fundațiuni și ca ajutoare, în fondurile statului și publice, în acțiuni sau bani; această sumă va fi distribuită precum urmează:

1. La Academia Română șase sute mii lei capital pentru publicațiuni.

2. La fundațiunea mea universitară pentru sporirea capitalului șase sute mii lei.

3. La orfelinatul „Ferdinand“ din Zorleni, lângă Bârlad, pentru sporirea capitalului cinci sute mii lei.

4. Pentru întemeierea unui internat de fete de ofițeri din armata mea ca un institut de educațiune cu învățământ practic (ca Augusta-Stift la Charlottenburg) la Craiova, două milioane lei.

5. Pentru întemeierea unei școli industriale la București (Organizarea de aproape ca aceea dela München) trei milioane lei.

Suma de cinci milioane (pentru Nr. 4 și 5) va fi depusă în fondurile statului la Cassa de Depuneri;

dobânzile vor fi întrebuințate numai la sporirea capitalului până la deschiderea acestor două așazăminte; $\frac{1}{2}$ din capital este pentru clădire, $\frac{2}{3}$ pentru întreținerea lor. Dobânda banilor în timpul clădirii va fi plătită de succesorul meu și terenurile pe cari să vor ridica aceste două institute rog foarte mult a le da fără plată.

6. La societatea de binafacere „Elisabeta“ pentru sporirea capitalului patru sute de mii lei.

7. La Soc. geografică, fondată de mine, trei sute mii lei capital.

8. Pentru surorile de caritate, fondate de regina Elisabeta, trei sute mii lei capital.

9. Pentru întemeierea unui fond spre a veni în ajutorul ofițerilor, cari sânt în strâmtoare, un milion lei capital, depus în rentă română la Cassa de Depuneri; să poate da ofițerilor din armata mea din capital împrumuturi până la 5000 lei cu patru la sută, însă această sumă trebuie să fie înapoiată treptat după 4 sau 5 ani.

10. Pentru întemeierea unui fond cu ajutor pentru studenții săraci cinci sute mii lei, capital depus în fonduri de stat la Cassa de Depuneri; în fiecare an dobânzile acestui capital vor fi împărțite între 50 studenți săraci.

11. Pentru burse în străinătate spre a pregăti pe tineri pentru școala industrială ca profesori cinci sute mii lei capital.

12. Pentru biserica națională șase sute mii lei capital, dobânzile vor fi întrebuințate ca ajutor pentru biserici sărace, în reparație sau începute și cari nu pot fi isprăvite din cauza lipsei de mijloace.

13. Pentru cantinele școlare capital trei sute mii lei.

14. Pentru distribuirea la diferite societăți de binafacere și de încurajare, recunoscute ca persoane juridice, cinci sute mii lei.

15. Pentru sporirea capitalului la Cassa de ajutor, înființată de mine, în amintirea a 25-a aniversare a căsătoriei, pentru muncitorii rurali, în anii de secetă, patru sute mii lei.

16. Pentru biserica catolică din România patru sute mii lei.

17. Pentru biserica protestantă din București una sută mii lei.

Distribuirea acestor douăsprezece milioane va fi începută numai un an după moartea mea, astfel ca toate dobânzile acestei sume (aproape cinci sute mii lei) să rămână disponibile.

Hotărăsc, ca acești bani să fie întrebuințați în modul următor:

Întregul personal superior și inferior al Curței Regale, al Casei și Administrației mele, va primi lefă cum sânt prevăzute pentru dânsul în bugetul meu încă un an întreg după moartea mea, adică 12 luni; suma acestor lefă să urcă aproape la 240.000 lei, restul va fi distribuit astfel, ca pomană pentru săraci:

La București, cincizeci mii lei — la Iași, treizeci mii lei — la Craiova, douăzeci mii lei — la Galați zece mii lei — la Brăila zece mii lei — la Ploiești zece mii lei — la Botoșani zece mii lei — la Bârlad zece mii lei — la Focșani opt mii lei — la Pitești opt mii lei, pentru fiecare celelalte orașe, capitale de județe cinci mii lei.

Dacă milostivirea lui Dumnezeu îmi va dărui încă câțiva ani, am dorința a prevedea, în codicile, alte legate în folosul Țării, stăruiesc însă ca acest testament scris de propria mea mână, care conține tot ce doresc astăzi în anul 1899, să fie urmat și executat întocmai cum l'am alcătuit.

Înălțând rugăciuni ferbinți către Atotputernicul, ca să ocrotească deapururea România și să răspândească toate harurile asupra scumpului meu popor, mă închin

cu smerenie înaintea voinței lui Dumnezeu și iscălesc cea din urmă hotărâre a mea; în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh — Amin.

Făcut în București la 14/26 Februarie 1899.

Am scris și iscălit cu propria mea mână acest testament pe două coale formând opt pagini legate cu un fir roșu și am pus sigilul meu.

14/26 Februarie 1899.

(Urmează)

CAROL.

Ce trebuie să știm despre holeră?

1. *Bolnavul de holeră* suferă de diare (eșire ințetită), de vărsături și de sgârciuri și slăbește repede.

2. Holera este o *boală foarte lipicioasă*; germenele ei se află în escrementele, în vărsătură, în flegma și în scuipatul bolnavului.

3. Omul sănătos *poate căpăta holera* sau deadreptul *dela bolnav*, sau *dela orice persoană* sau lucru, care a fost atins de scuipatul sau de escrementele bolnavului, și anume mai ales:

dela *ingrijitorul*, dela *hainele*, *rufele* și *așternutul* bolnavului, dela *mâncările* și *beuturile* lui și dela *tacâmurile* și orice fel de vase folosite de el.

Sânt *periculoase* toate obiectele din odaia bolnavului, chiar dacă bolnavul nu le-a folosit. Sânt primejdioase și obiectele cari trec prin mâna multor oameni, d. e. vasele și tacâmurile din piață (târg), din birturi și cafenele, apoi banii murdăriți etc.

4. Holera *să leagă* (să lipsește) mai ales de ceice îngrijesc de bolnav sau umblă cu obiectele folosite de el și peste tot de **ceice mănâncă sau beau fără să se spele întâi pe mâni, sau duc la gură unele obiecte** (d. e. de scris sau de fumat), **pe care le-au prins cu mâinile nespălate.**

5. *Foarte mulți se bolnăvesc* și dacă *beau apă dintr'o fântână*, dintr'un *izvor*, *pârâu*, sau *râu*, în care au ajuns în vre-un mod oarecare (d. e. prin scurgere) escrementele, scuipat sau apă de spălat, infectată dela un bolnav.

6. *Mai ales aceia se bolnăvesc* de holeră, cari și-au stricat stomacul cu mâncări stricate (stătute), cu legume crude (d. e. castraveți, salată, ceapă etc.), cu fructe și cu beuturi spirtoase, ceice au trupul, hainele și locuințele murdare și ceice locuiesc prea mulți laolaltă.

7. *De holeră se poate păzi (feri) omul:*

a) dacă *nu umblă la oameni bolnavi* de holeră;

b) dacă *nu ia parte la întruniri* (d. e. la pomeni, la târguri etc.);

c) dacă *se spală bine*; **mai ales mâinile** trebuie să și le spele bine cu *apă curată și cu săpun totdeauna înainte de mâncare*, căci holera mai ales **de pe mâni prin gură** *întră în corpul nostru*;

d) dacă se nutrește numai cu mâncări *fierte sau fripte de curând* (proaspete), dacă vasele și tacâmurile, ce le folosește la mâncare și la beut le spală cu apă ferbinte, iară *peștele* adus din ape suspecte (d. e. din râuri, care au putut fi infectate de holeră) îl desface și îl spală în apă ferbinte;

e) dacă *bea apă fearță* și apoi răcită și păstrată în vase acoperite, tot în vase acoperite trebuie păstrată și mâncarea;

f) dacă este *cumpătat* în mâncare și beutură și se ferește de mâncări și beuturi cu care și-ar putca strica stomacul;

g) dacă *își ține curat* atât corpul său și hainele cât și locuința (casa) și curtea. La fiecare casă trebuie să fie privată (umblătoare) cu scaun și toți căsenii să-și facă trebuințele acolo, căci dacă escrementele sânt im-prăstiate (prin curte, grădină, etc.) ușor poate fi infectată apa de beut și de spălat prin aceea, așa că o parte din conținutul escrementelor să scurge sau să strecoară prin pământ în fântână, în izvor, pârâu etc. sau este dus acolo de animalele de casă (găini, rațe, porci, câni etc.)

8. Atât bolnavul de holeră, cât și pe acela, la care să arată semnele boalei, trebuie să-l *anunțăm* cât mai în grabă la *primărie*.

9. Pe bolnav trebuie să-l *separăm îndată* de cei sănătoși, să-l îngrijim bine și să-l curăm (vindecăm) cu ajutorul medicului. Toate acestea mai bine le putem face în *spital*.

10. Bolnavul de holeră — dacă este posibil — să-și facă trebuințele în vas separat (oala etc.) *Escrementele, scuipatul și apa de spălat* a bolnavului trebuie *desinfectate*, așa că să toarnă peste ele o cantitate egală de *var stins* sau altă materie prescrisă de medic.

11. Celce îngrijește de bolnav *să se spele* cât să poată de bine; să-și spele mâinile cu apă curată și cu săpun, iară după aceea cu oțet, să-și clătească gura mai de multeori pe zi cu apă cu oțet și nici să mănânce, nici să nu bea în odaia bolnavului.

E bine, ce înainte pragului dela odaia bolnavului să să pună o sdranță muiată în oțet și ceice întră și ies să calce pe ea.

12. Dacă bolnavul *s'a vindecat* pe deplin, să se spele din creștet până în tălpi cu apă caldută și cu săpun sau să se scalde și să-și ia rufe și haine curate (să se primenească).

13. Dacă bolnavul *a murit*, nu trebuie spălat și primenit, ci trebuie să facem numai ce dispune primăria.

14. Sau s'a vindecat bolnavul bolnul de holeră, sau a murit, *odaia* în care a zăcut, la tot cazul trebuie *desinfectată*, și anume:

Rufele și hainele de pat câte să pot spăla înainte de a fi date la spălat trebuie muiate (într'un ciubar sau într'o troacă) cel puțin 2 ore în leșie fierbinte. *Așternutul* (strejacul, salteaaua), *plapoma* și *perina* după ce au fost muiate în leșie ferbinte, trebuie frecate bine cu o cârpă muiată în oțet tare și apoi puse la soare.

Hainele, care nu să pot spăla, trebuie curățite și desinfectate după îndrumările medicului.

Toate obiectele din odaia bolnavului, chiar și dacă nu le-a folosit bolnavul, trebuie spălate și scoase la soare.

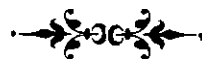
Paiele din așternutul bolnavului, rămășițele de mâncare și gunoiul scos din odaia lui *trebuie arse*.

Vasele și toate obiectele, pe care le-a folosit bolnavul *la mâncare și la beut*, trebuie spălate cu apă ferbinte.

Mobilele nevăpsite (pat, scaune etc.) trebuie spălate cu leșie ferbinte.

Mobilele văpsite și mai bune precum și alte obiecte care nu să pot spăla cu leșie, să vor desinfecta cu mijloacele pe care le vor recomanda medicii.

Odaia, în care a zăcut bolnavul de holeră, trebuie *văruiată* și dacă este nepodită, trebuie *văruiată și pământul*; ușa, ferestrele și — dacă odaia e podită și — podinile trebuie desinfectate mai întâi cu leșie fierbinte sau cu alt mijloc de desinfectare, ce-l va recomanda medicul și apoi spălate. Ușa și ferestrele odăii trebuie ținute toate ziua deschise.

Nomina locorum in quibus scholae trivales actu existunt, et utro quae stabilien- dae censentur	Nomina possession. quae ad hanc scho- lam velut filiales pertinebunt	Numerica earundem scholar. praenotatio, quae reparatione egent	Nomina posses. in quibus actu scholae filiales non existunt et introducendae censentur	Nomina possession. quae ad hanc scho- lam velut filiales pertinebunt	Nr. domorum totalis ad scholam superius pertinentiar.	Classis ad quam s. h. h. referri debet	
Oravicza					234	3-ae	
Csiklova					335	2-ae	
Illadia					193	3-ae	
Szokolár					109	3-ae	
Potok					107	3-ae	
Szaszka					131	3-ae	
Szlatina					186	3-ae	
Bogodincz					110	3-ae	
Petrillova					98	3-ae	
Makovistye					61	3-ae	
Csukits					215	3-ae	
Nikolincz					157	3-ae	
Neo Rusova	Vetero Russova				96	3-ae	
Berlistye					120	3-ae	
Merkovácz					123	3-ae	
Iám		1			191	3-ae	
Szuboticza					98	3-ae	
Csorda					85	3-ae	
Vrány					242	3-ae	
Vranyucz					200	3-ae	
Stajerdorff					77	3-ae	possori subsidium dandum ex fundo studior.
Mersina					232	3-ae	
Rakasdia					371	2-ae	
Brostyán					307	2-ae	
Greon		1			136	3-ae	
Szocsány					221	3-ae	
Tirnova					332	2-ae	
Czerova					125	3-ae	
Domány	Kuptore				186	3-ae	
Resicza					194	3-ae	
Kelnik					301	2-ae	
Monio					72	3-ae	Siquidem posso ista ob perfuunt flu- vium Temes. cum vicina possone Kel- nik conjungi non posset ideo subsidium in parte aliqua e fundo studiorum sub- ministrandum censer.
Ezeress		1			354	2-ae	
Furlog					409	2-ae	
Dezestye					191	3-ae	
Gerlistye		1			243	3-ae	
Goruja					187	3-ae	
			Izgar		168	3-ae	Ex quo ex tabelari deducione observare- retur possiones e Izgar actu praexiten. scholam ex uno solummodo cubiculo constare ideo ejusdem extensionem necessariam esse censer.
Binis					252	3-ae	
Boksány					463	2-ae	

Nomina locorum in pvibus scholae trivales actu existunt, et ultro quae stabilien- dae censentur	Nomina possession. quae ad hanc scho- lam velut filiales pertinebunt	Numerica earundem scholar. praesentatio, quae reparatione egent	Nomina posses. in quibus actu scholae filiales non existunt et introducendae censentur	Nomina possession. quae ad hanc scho- lam velut filiales pertinebunt	Nr. domorum totalis ad scholas superius pertinentiar.	Classis ad quam schola referri debet	
Vasziova					130	3-ae	
Fizess					764	1-ae	
Rafna					488	2-ae	
Zsidovin					284	3-ae	
Szurdok					195	3-ae	
Doklin					398	2-ae	
Barboza					243	3-ae	
Vallyapay					233	3-ae	
			Jarszeg		116	3-ae	
Vallemare	Dulleo	1			268	3-ae	ex quo Dni Judex nobilium in tabel- lari sua deductione has duas posses- nes seorsive relate ad Scholas indu- ceret, cum tamen Dni iudium Polgar conjunctionem har- velut vicinarum fa- cilium adesse referret, ideo easdem con- jungendas censi, conjunctas haberi.
			Buza	Lapusnik et Dobrest	344	2-ae	
Batta					254	3-ae	
Czella	Bakamező				220	3-ae	
Lalasincz			Dubest	Topla, Jersnik et Ohabalunka	222	3-ae	
			Ohaba Szerbaszka	Brusznik et Zzabalcz	286	3-ae	
			Radmanyest	Szpatta	185	3-ae	
Balincz	Tergovesty				143	3-ae	
Fadimak					130	3-ae	
			Gruin	Perul	208	3-ae	Quoniam in possone Perul actu quid- em schola existat, cum tamen in pos- sone Gruin magis idoneum locum (?) ideo materialia scholae in Perul exis- tentiis (?) pro erigenda schola trans- ponenda esse censent
			Klicsova	Nevrinsa et Szusany	325	2-ae	
			Szudrias	Zsupány et Szecsány	225	3-ae	
			Rakitta	Monostor	219	3-ae	
			Gladova		100	3-ae	
			Kutina		103	3-ae	
			Leukosest		69	3-ae	Siquidem Posso haec cum alia aliqua vicina coneci non posset, subsidium ex fundo studior. subministrand.
			Padurán	Bunya et Remete	176	3-ae	
			Hezeres	Vallelunka	115	3-ae	
			Nagy Kostély	Szilha et Kis Kostély	402	2-ae	

Sig. ut supra per (nedesc.) Cottus Krassov. (nedesc.)
vnotarium **Andream** (nedesc.)

Știri

Locotenent distins. Reg. nostru 43 a purtat la 14 Octomvrie o luptă victorioasă în nord. În fața regimentului era un dușman cu mult mai numărös, totuș locotenent. *Iustin Hossu* a dirijat astfel mitralizele încât au prăpădit 4000 de Ruși. Răsplata aceste vitejii este că dl locotenent Hossu a fost numit căpitan.

Soldați români decorați. Medalia de aur de vitejie s'a dat cadetului *Gheorghe Dan* (41 inf.); Medalia de argint pentru vitejie cl. I. sergent. *Stefan Corlacan*, caporalului *B. Rotar*, tamburului *Teodor Pomahaci* (41 inf.), sergent. maj. *Nicolae Tincan*, fruntașului *Ioan Urcan*, infant. *Constantin Matei* (50 inf.), caporal *Petru Socol* (64 inf.) și fruntaș. *Sinoșan* (28 vîn.). Medalia de argint cl. II: sergent. maj. *Silvestru Șindelar* (49 inf.), soldat *Ioan Cotic* (3 artil.), sergent *Ioan Haja*, *Mih. Varga*, Gh. *Madincea*, *Petru Lupu*, caporal. Gh. *Păncotan*, infant. *Ardelean*, Gh. *Huez*, ordonantei Gh. *Hălmăgian* (33 inf.), sergent. *Petrea Lupescul*, sergent. *Ilie Bârsan*, *Ioan Chmara*. Ant. *Dunian*. I. *Repta*, caporal. *Rotariu*, *Mart. Gherman*, frunt. *Christian Bontus*, *Grig. Pătăcean*, volunt. Gh. *Russu*, infant. Gh. *Bejenariu*, *Teod. Erhan*, *Dum. Frcnză*, *Gavr. Cornea*, *Tănase Lupalesc*. I. *Popovici*, *Teod. Smoleac*, gornist. *Const. Negrea*, sergent. Gh. *Olariu*. I. *Cocărlă* (41 inf.), sergent maj *Nic. Cârnaț*, sergent. *Zah. Gherman*, caporal *Dan. Vesa* (50 inf.) frantaș. I. *Bucur*, infanter. *Vas Popescu* și *Dim. alui Iosif. Stan* (64 inf.), soldat. *P. Albu* (35 art.)

Parastas pentru regina Elisabeta s'a ținut în catedrala din Ioc Joi la 6 l. c. oficiat de Prea On. Domn protopresbiter *Andrei Ghidin*, preoții *Ioan Sloian* și *Gheorghe Buru*, diaconul *Pavel Magdescu*. A luat parte corpul profesoral cu elevii institutului diecezan, elevii gimnaziului, școalei civile de stat, școalei populare confesionale române și școalei elementare de stat și mulți credincioși.

Un apostol al culturii. Foiaia Oraviții închină Nr. din 5 Noem. n. a. c. memoriei lui *Tincu Velea*, dela a cărui naștere s'au plinit la 1 l. c. o sută de ani. *Nic. Tincu Velea* s'a născut la 1814 în Ticvanul-mare, a fost profesor la teologia din Vârșăt, apoi protopresb. aci. Vestit predicator și cântăreț, a scris la „Gazeta de Transilvania” și „Foiaia pentru minte, inimă și literatură” din Brașov; iar la 1865 a tipărit „Istoria bisericească politică-națională a Românilor”. A încetat din viață la 14 Mai 1867 și s'a înmormântat în cimiterul sârbesc din Vârșăt.

Societatea de lectură Ioan Popasu (sect. ped.) s'a constituit la 15 Octomvrie a. c. în următorul chip: Președinte *Dl Prof. Ioan Hango*; v.-președinte *Gheorghe Veliciu* ped. c. IV., secretar-arhivar *Dimitrie Albulescu* ped. c. IV., notar *Nicolae Bona* ped. c. III., v.-notar *Păun Țunea* ped. c. II., cassar *Corneliu Roșca* ped. c. III., controlor *Stefan Puta* ped. c. IV., bibliotecar *Ioan Roșca* ped. c. III. v.-bibliotecar *Antoniu Zgriba* ped. c. II. Dirigent de cor *Corneliu Roșca* ped. c. III.

Măsură cuminte. În Viena, avându-să în vedere timpurile serioase de acum, s'a hotărât a reduce timpul petrecerilor în localuri publice. Orce reprezentanții, spectacole au să termine cel mult la 1 ceas, iar muzica la 2 cesuri din noapte.

Avansări. Pe 1 Noemvrie n. au fost numiți sub-coloneli: majorii *Cornel Cosgarica* și *Petru Babeu*, iar majori: căpitanii *Aurel Păcurar* și *Dum. Bardoși*.

Bibliografie.

Amvonul. Nr. 7—8: Regele Carol I. Clerul și moartea Regelui Carol I. Regele Carol I ca creștin. Momente grele. Testamentul Regelui Carol I. Orațiune funebă. Predică la s. Dumitru. Morala interesului și morala datinei. O scrisoare trimisă din Ierusalim. Prioritatea sistemului animistic. Comunismul creștin. Domnul învățator. Informațiuni.

Antialcoolul Nr. 6: Ereditatea alcoolică. Limitarea numărului debitelor de beuturi. Scrisoare din Moscova. Irimia. Interzicerea absolută a alcoolului în Rusia. Maxime și cugetări antialcoolice. Alcoolul: iată inimicul. Maria. Flagelul omenimii: alcoolismul.

Cosinzeana Nr. 44: Martirii noștri: Dr *Alexandru Bogdan* și Dr *Fabiu Bontescu*, căzuți pe câmpul de luptă. Întâmplări mărunte din războiul dela Apus. Rânduri mărunte. Rămas bun (poezie). Răzbunarea lui moș *Milon. Dor* (poezie). Surzii

Mersul trenurilor.

Valabil dela 1 Oct. 1914. n.

Budapest—Orsova.

Trenul O. Expr. Pleacă din Budapest: 11⁴⁵
Sosește Karánsebes 6⁴². Orsova sos. 9²⁰.

Trenul accelerat. Pl. Budapest 8²⁵ (numai până la Temesvár: 2⁰⁷). Pl. Budapest 2⁴⁰. Sos. Karánsebes: 10²⁹. Orsova 12⁵⁶.

Trenul de persoane. Pl. Budapest: 8³⁰. 8⁰⁵. Sos. Karánsebes: 9⁵⁷. 10⁵⁴.

Temesvár—Karánsebes (Orsova).

Tren de persoane. Pl. Temesvár 2²². 6⁴⁰
5⁴⁰. 7⁵⁵ Sos. Karánsebes 5⁴⁵. 9⁵⁷. 8⁵³. Orsova. Sos. 8⁵⁵ — 12²³. 2³¹.

Orsova—Budapest

Trenul Or. Expr. Pl. Orsova 9⁰⁰. Sosește Karánsebes 11⁰². Sos. Budapest 6¹⁰.

Trenul accelerat. Pl. Orsova 3⁰³. Sos. Karánsebes 5³³. Sos. Budapest 1²⁵.

Trenul de persoane. Pl. Orsova: 1¹⁵. 2⁴⁵. Sos. Karánsebes 4⁴⁰. 6⁰⁶ Sos. Budapest: 7³⁰.

Karánsebes—Temesvár.

Pl. 3⁴⁶. Sos. 6⁴¹.

Orsova—Temesvár.

Pl. 5³⁵. (Karánsebes 8³⁵). Sos. 12³⁰.

Karánsebes Órváralja.

Tren de persoane. Pl. Karánsebes 7⁰⁰. 6²⁵. Sos. Bauczár 9³⁶. 8³³. Pl. Karánsebes 11³⁰. Sos. Órváralja 5²⁰.

Órváralja—Karánsebes.

Tren de persoane. Pl. Bauczár 4³⁰. 2⁴⁰. Sos. Karánsebes 6³⁵ 5³⁰. Pl. Órváralja 7³⁷. Sos. Karánsebes 1⁴⁰.